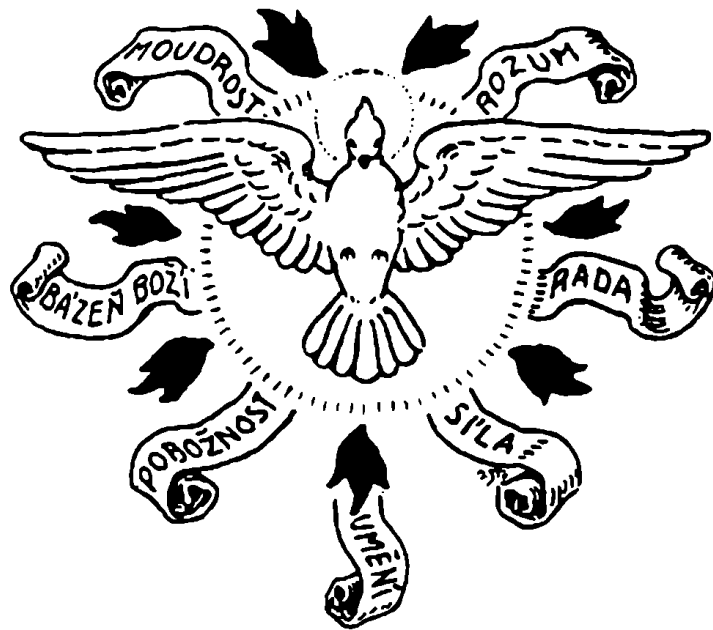

PŘIJĎ,
DUŠE SVATÝ

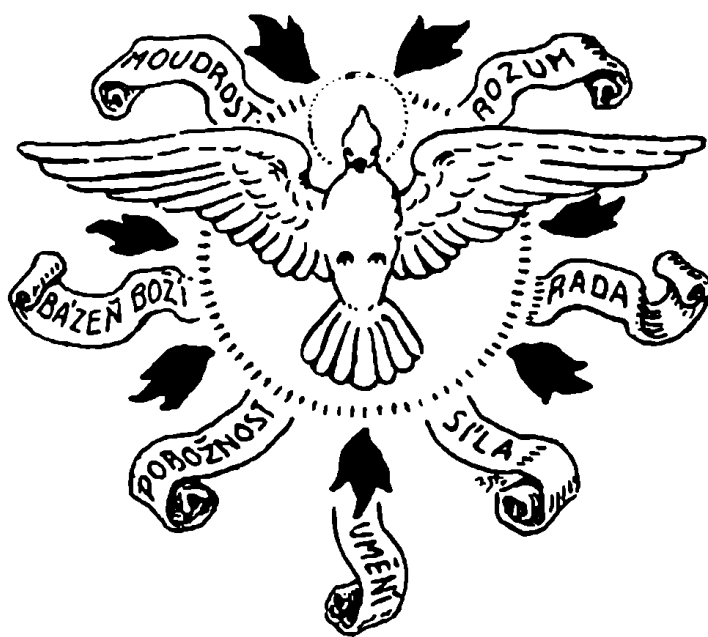

Josef Hronek / PŘIJĎ, DUŠE SVATÝ

JOSEF HRONEK

PŘIJĎ, DUŠE SVATÝ

*Příprava a památka na přijetí svátosti
břmování*

1947

CYRILLO-METODĚJSKÉ KNIHKUPECTVÍ

GUSTAVA FRANCLA V PRAZE

Nihil obstat.

Mons. Dr. Ant. Stráž, Cur.
censor.

Imprimatur.

Pragae, die 3. 10. 1945.

Prael. Dr. Theophilus Opatrný,
vicarius capitularis.

N. 8865.

Veškerá práva jsou vyhrazena.

PAMÁTKA

na přijetí svátosti biřmování

Dne

ráčil mne biřmovati v chrámu Páně.....

v

na jméno svatého patrona(ky)

nejdůstojnější Pán arcibiskup (biskup)

Kmotrem (kmotrou) mi byl(a)

podpis kmotra(y)

podpis biřmovance(ky)

„Připomínám ti, abys opět rozněcoval milost Boží, která je v tobě.“ (Sv. Pavel v 1. listě Tim. 4, 14.)

„Nezanedbávej milosti, která ti byla dána“.
(Sv. Pavel v 2. listě Tim. 1, 6.)

ZASVĚCENÍ DUCHU SVATÉMU

Duše Svatý,
božský Duchu světla a lásky, Tobě zasvěcuji
svůj rozum, své srdce, svou vůli a všechno,
čím jsem nyní a na věky.

Kéž rozum můj povždy ochotně dbá vnuknutí
Tvých, jakož i učení svaté Církve katolické,
kteréž Jsi vůdcem neomylným.

Kéž srdce mé vždy hoří láskou k Bohu
a k bližnímu.

Kéž vůle má povždy souhlasí s vůlí Boží,
by celý život můj byl věrným napodobením
života a ctností Pána a Spasitele našeho Ježíše
Krista, jemuž s Otcem a s Tebou budiž čest
a sláva na věky. Amen.

(300 dní odpustků denně. Pius X. 1. června 1908.)

Ú v o d

V Z Ý V Á N Í D U C H A S V A T É H O

Ve jménu † Otce i † Syna i Ducha † Svatého. Amen.

(Odpustky 50 dní pokaždé.)

Přijď, Duše Svatý, naplň srdce svých věřících a zapal v nich oheň lásky své.

Modleme se:

Ó Bože, který jsi srdce věřících Duchem Svatým osvítil a poučil, dejž nám, abychom v témž Duchu správně smýšleli a z jeho útěchy vždycky se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Část první

V Ě Ř Í M V D U C H A S V A T Ě H O

Kdo je Duch Svatý.

Duch Svatý je *pravý Bůh*, neboť má tytéž božské vlastnosti jako Bůh Otec i Bůh Syn. Duch Svatý jest:

věčný: „Na počátku Duch Boží vznášel se nad vodami“ (1. Mojž. 1, 2);

všemohoucí: „Všecko působí jeden a týž Duch, rozděluje jednomu každému, jak chce.“ (1. Kor. 12, 11);

všudypřítomný: „Duch Páně naplňuje okrsek země“ (Moudr. 1, 7);

vševědoucí: „Duch zpytuje všecko, i hlubokosti božské... toho, co Božího jest, nepoznal nikdo leč Duch Boží“ (1. Kor. 2, 10-11);

nejvyšší pravdomluvný: „A já budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy“ (Jan 14, 16).

Písmo svaté výslovně nazývá Ducha Svatého Bohem. Sv. Petr řekl Ananiášovi: „Proč pokoušel ďábel srdce tvé, abys selhal Duchu Svatému? Neselhal jsi lidem, nýbrž Bohu“ (Sk. ap. 5, 3. 4.).

Duch Svatý je třetí božská osoba, jiná než osoba Otce i osoba Syna: „Budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, Ducha pravdy“ (Jan 14, 16-17).

Ducha Svatého, kterého Pán Ježíš při poslední večeři slíbil, seslal apoštolům a celé Církvi v neděli, desátého dne po svém nanebevstoupení, když se ukázaly ohnivé jazyky nad hlavami apoštolů. Podoba ohnivých jazyků naznačovala působení Ducha Svatého.

P ů s o b e n í D u c h a S v a t é h o .

Duch Svatý z vůle Kristovy prostřednictvím Církve každému přivlastňuje všelikou milost, kterou nám Ježíš Kristus smrtí svou zasloužil. Tato milost Boží jest vnitřní nadpřirozený dar, který člověku skrze zásluhy Ježíše Krista se uděluje k posvěcení duše a k spasení věčnému.

Protože Duch Svatý koná dílo posvěcení člověka, jmenuje se Duch Svatý, Duch svatosti, Posvětitel.

Duch Svatý člověka, na němž spočinul, přetváří podle obrazu Syna Božího. Duše jeho se stává podobnou Bohu. Tento stav, v němž se duše podobá Bohu, jmenujeme *posvěcující milostí*. Milost posvěcující je drahocenný dar Boží, který nás činí svatými a Bohu zvláště milými. Milost posvěcující působí v nás takto:

1. očišťuje nás od těžkých hříchů a osvobozuje od věčného zavržení;

2. činí nás dítkami Božími a uděluje nám právo na věčné spasení.

Duch Svatý nám v našem životě pomáhá tím, že rozum náš osvěcuje a naši vůli posiluje. Taková, duši naší na čas propůjčená pomoc Ducha Svatého, nazývá se *milost pomáhající*.

Je-li člověk milostí posvěcující ospravedlněn, bude konati / podporován jsa milostí pomáhající / *záslužné skutky*, to jest nadpřirozeně dobré skutky, kterými si zasluhujeme rozmnožení posvěcující milosti a věčné blaženosti. „Bůh odplatí každému podle jeho skutků; tomu, kdo s vytrvalostí v díle dobrém hledá slávy a cti a neporušenosti, životem věčným“ (Řím. 2, 6 násl.).

Milost pomáhající působí na nás různým způsobem. Někdy Duch Svatý přímo osvítí náš rozum, jindy působí hlasem svědomí, napomenutím rodičů nebo jiných osob, slovem Božím, dobrou knihou, utrpením, neštěstím a j.

Nikdy však Duch Svatý nás nenutí, nýbrž ponechává nám plnou svobodu. Člověk může a musí s milostí působiti společně, ale může se jí také postavit na odpor. Společné působení milosti a svobodné vůle v člověku je neproniknutelným tajemstvím. A není divu, vždyť je to činnost Boží a ta je nevyzpytatelná.

Má-li nám milost pomáhající pomoci, musíme ji přijmouti a konati to, k čemu nás vede.

Milosti pomáhající je k věčnému spasení každému člověku nevyhnutelně třeba.

Přebývá-li Duch Svatý v naší duši, vlévá do ní také plnou míru *ctností*. Třemi ctnostmi božskými - vírou, nadějí a láskou, jež směřují přímo k Bohu a slují proto božské - spojuje duši naši v jejím myšlení, chtění a celém životním úsilí pevně s Bohem. Ostatními ctnostmi, z nichž především tak zvanými ctnostmi hlavními, to jest opatrností, spravedlností, statečností a mírností docilujeme toho, že jsme mravně vyrovnáni sami v sobě a v poměru k bližním. Tyto ctnosti udílí nám Duch Svatý toliko v zárodku, proto vyžadují našeho spolupůsobení.

Dále uděluje nám Duch Svatý *své dary*. Dary Ducha Svatého jsou: dar moudrosti a rozumu, dar rady a síly, dar umění a pobožnosti a dar bázně Boží. Tyto dary mají veliký význam pro náš duchovní život. Uschopňují nás, abychom byli Božích vnuknutí poslušni a věrně následovali zvláštního řízení Božího.

Dar moudrosti nám pomáhá, že správně posuzujeme věci stvořené. Věci stvořené samy o sobě nejsou ničím, nesmíme k nim lnouti jako k svému poslednímu cíli, nýbrž jsou nám pouze cestou k Bohu.

Dar rozumu slouží hlubšímu proniknutí v pravdy naší svaté víry.

Dar rady udává nám prostředky, jak dosáhneme cíle, a v pochybnostech jak voliti, co se Bohu líbí.

Darem síly se stáváme schopnými pro Boha konati a trpěti, a to radostně a bez strachu, byť hrozilo sebe větší nebezpečství.

Dar umění učí nás moudré zdrženlivosti a vede nás, abychom dobře konali to, co nám ukládá víra.

Dar pobožnosti přibližuje nám Boha jako našeho Otce, naplňuje duši naši opravdovou láskou a oddaností k Bohu a utvrzuje v přesvědčení, že „těm, kteří Boha milují, vše se obrátí k dobru“ (Řím. 8, 28).

Dar bázně Boží nám pomáhá, abychom se varovali všeho, co by Boha uráželo. Bázeň Boží není naprosto strachem před Bohem, nýbrž úcta a správné pochopení velikosti a vznešenosti Boží, což nám brání v hříchu. Písmo Svaté nazývá bázeň Boží „počátkem moudrosti“ a jako taková je bázeň Boží základem náboženského života, proto si ji máme vyprošovati s obzvláštní vroucností.

Jak veliké je tedy bohatství, které Duch Svatý uděluje svými dary těm, kteří žijí s Kristem a s ním úzce spojeni jsou! Dary Ducha Svatého se udělují zvláště ve svátosti biřmování. A proto právě tyto velké poklady, jež jsou skryty v darech Ducha Svatého, ukazují nám potřebnost a nutnost svátosti biřmování.

Část druhá

BIŘMOVÁNÍ, SVÁTOST DUCHA SVATÉHO

Pojem a ustanovení.

Biřmování je svátost, ve které pokřtěný člověk vzkládáním rukou biskupových, mazáním svatým křížmem a slovy biskupovými přijímá Ducha Svatého, aby víru slovem i skutkem vyznával a podle ní žil.

Slovo biřmování pochází z latinského slova *confirmare* = posilňovati, upevňovati. Biřmování upevňuje a rozvíjí u křesťana milosti, které přijal na křtu svatém, je svátost duchovní dospělosti. A poněvadž se pak plná míra milosti přisuzuje obyčejně třetí božské osobě nejvyšší Trojice - Duchu Svatému, je biřmování svátostí Ducha Svatého, na biřmovance sestupuje Duch Svatý.

Biřmování je druhá ze sedmi svátostí Nového Zákona. Je pravá svátost, rozdílná od křtu svatého. Má tři věci potřebné ke každé svátosti: viditelné znamení, neviditelnou milost a ustanovení od Ježíše Krista.

1. Viditelné znamení, kterým se uděluje svátost biřmování jest: biskup vzkládá ruce na biřmovance, maže

ho na čele svatým křížmem a říká při tom: „Znamenám tě znamením kříže a posiluji tě křížmem spasení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“.

Svaté křížmo je směs oleje olivového a balzámu, biskup světí je slavně na Zelený čtvrtek.

Olej znamená milost Ducha Svatého, kterou biřmovanec bývá posílněn k boji proti nepřítelům spasení. Olej olivový se tlačí z ovoce olivy štěpné. Olejem potírali sobě za starých dob zápasníci tělo, aby jejich údy se staly pružnější a ruce soupeřovy po hladké kůži svalů se smekaly.

Balzám znamená, že biřmovanci se uděluje milost, aby se uchoval čistým od nákazy hříchu a šířil nábožným životem vůni ctnosti. Balzám je vonná míza, která prýští z větví a plodů keře arabského balzamovníku.

Biskup maže biřmovance křížmem na čele, děláje mu na něm kříž, aby naznačil, že se biřmovanec nikdy nemá stydětí vyznávat Ježíše Krista ukřižovaného.

Kladení ruky biskupovy na hlavu biřmovancovu znamená, že na biřmovance sestupuje Duch Svatý a že biřmovanec zvláštním způsobem se stává majetkem Božím jako „zasvěcený Kristu“ a že Duch Kristův má býti duší života biřmovancova. Tento svátostný obřad je podstatná část biřmování. K obřadu náleží lehčí políček, čili dotek tváře biřmovancovy, kterým biskup ukončuje obřad a při tom říká: „Pokoj s tebou!“ Políček znamená, že biřmovanec má pro víru i potupu a pronásledování snášeti, ale slova biskupova jej utě-

šují, že vzdor všemu příkoří bude v srdci biřmovan-
cově sídliti pokoj Boží.

2. Svaté biřmování uděluje tyto milosti:

a) rozmnožuje milost posvěcující, uděluje plnou
Ducha Svatého, lásku k Bohu a k bližnímu ;

b) uděluje zvláštní milost posilující, aby biřmovane
nabyl síly, zmužile vyznávali víru Kristovu před kým-
koliv a nedal se odraditi nějakým ostychem nebo stra-
chem, takže může se žalmistou Páně si říci: „Byť s
mí dostalo jíti přes údolí smrti, nebudu se báti zlého
nebo ty se mnou jsi. Ty's, ó Bože, síla má!“

c) vtiskuje nezrušitelné znamení bojovníka pro vě-
Kristovu, pro povýšení Církve svaté a zveřejnění křes-
ťanského náboženství a tak vybudování duchovního
království Kristova na zemi. Protože biřmování vtis-
kuje duši nezrušitelné znamení, lze biřmování jenom
jednou platně přijmouti, jím se liší jsa duchovně dospěl
od křesťanů nebiřmovaných.

3. Biřmování je svátost Ježíšem Kristem ustanovená

Kristus slíbil, že všem věřícím po jeho nanebevstou-
pení se dostane Ducha Svatého (Jan 7, 37-39). O slav-
nosti letnic Ducha Svatého seslal. (Sk. ap. 2, 1-4.
Ze Skutků apoštolských víme, že apoštolové biřmovali
Když jáhen Filip pokřtil v Samaří mnoho mužů a žen
poslali k nim apoštolové Petra a Jana. Ti přišli a mod-
lili se za ně, vzkládali na ně ruce a oni přijímali Ducha
Svatého. Podobně bylo tomu i v Efesu, když tam udíle
Pavel svátost biřmování: „Když Pavel vložil na ně

Sv. Petr a Jan biřmují v Samařii.

ruce, přišel na ně Duch Svatý“. Toto vzkládání rukou, kterým se uděloval Duch Svatý, mohl ustanoviti toliko Pán Ježiš. Vzkládání rukou má totiž zcela jinou milost než křest, a tu jen Kristus Pán s ním mohl spojit. Apoštolové konali pak jen to, co Kristus ustanovil. Proto také Církev svatá vždy učila, že biřmování je pravá, Ježíšem Kristem ustanovená svátost.

Kdo biřmování uděluje.

Podle Písma Svatého biřmovali jen apoštolové. Jejich nástupci jsou biskupové. Proto řádným způsobem udě-

luje sv. biřmování pouze *biskup*. Mimořádným způsobem je mohou udíleti kněží, kterým dal papež k tomu zplnomocnění. To se děje hlavně v zemích misijních.

K d o b i ř m o v á n í p ř i j í m á .

Platně může svaté biřmování přijmouti každý *po-
křtěný* člověk, dosud nebiřmovaný, tedy i nemluvně. Obyčej udělovati sv. biřmování dospělým i nemluvně-
tům hned po křtu trval v Církvi asi do 12. století. Za
našich dnů sv. biřmování se neuděluje zpravidla před
sedmým rokem. Podle církevního zákoníku je sedmý
rok věku nejnižší hranicí (CIC can. 788), nejvyšší
hranici církevní zákoník neuvádí, nepřímou lze usuzo-
vati (podle can. 785, § 3) na dokončený 12. rok. Sou-
díme, že nejprůhodnějším jest, přijímá-li mládež sv. biř-
mování po dokonaném 12. roce a neodkládati bez pří-
činy až po školní docházce, poněvadž různé vlivy mlá-
dež škole odrostlou duchovní správě namnoze odcizují,
takže by mnohý na svou velikou škodu svátosti biřmo-
vání vůbec nepřijal. Ovšem není možno tak snadno
vždy čas tento dodržeti, jelikož při nynější rozsáhlosti
diecézí našich biskupové mohou přicházeti na mnohá
místa teprve po delší době a také vzdálenost od sídla
biskupského bývá dosti veliká.

K *hodnému* přijetí svátosti biřmování je *potřebí posvě-
cující milosti*, poněvadž sv. biřmování ji rozmnožuje

a dovršuje. Proto má jíti biřmovanec napřed ke svaté zpovědi a k sv. přijímání.

Kromě toho se žádá (can. 786):

a) aby biřmovanec ve víře křesťanské a zejména v tom, co svátost biřmování jest, dobře byl poučen, neboť kdo není o víře poučen, nemůže ji vyznávat a podle ní žíti;

b) aby se na svaté biřmování připravil modlitbou a dobrými skutky. Příkladem jsou tu především apoštolové, kteří se modlitbou připravovali na přijetí Ducha Svatého, jak o tom vypravuje sv. Lukáš: „Ti všickni trvali jednomyslně na modlitbě s Marií, matkou Ježíšovou“. (Sk. ap. 1, 14.)

Je sv. biřmování k spáse potřebno? Biřmování není sice k spáse nevyhnutelně potřebno jako křest, ani přikázáno Bohem nebo Církví, ale stačí, víme-li, že Kristus Pán chce, aby všichni naplněni byli Duchem Svatým. (Jan 7, 37). Biřmování je svátost duchovní síly, aby křesťan statečně a zmužile vyznával svou víru, je to svátost pevnějšího spojení k životu s Kristem v Duchu Svatém, rozněcuje v nás oheň božské lásky, kterým všechny myšlenky a žádosti naše k nebi bývají pozdviženy. Biřmováním stáváme se dokonalými křesťany. Proto těžce hřeší, kdo se zúmyslně nedá biřmovati pohrdaje touto svátostí.

K biřmování přibírají se *kmotrové*. Žádá se, aby nebyl týž kmotr při biřmování jako při křtu, aby byl téhož pohlaví jako biřmovanec a sám byl již biřmován.

Při biřmování stojí kmotr za biřmovancem a klade pravici na pravé rameno biřmovancovo; tím naznačuje, že se ho ujímá a jemu chce pomáhati radou i skutkem, aby víru statečně vyznával a podle ní žil. Kmotr vchází s biřmovancem v duchovní příbuzenství. Svátost biřmování lze však přijmouti i bez kmotra, není-li možno jej dostat.

Biřmovanec volí si a přijímá při biřmování jméno některého svatého. Světec má býti biřmovanci vzorem a přímluvcem v nebesích, zvláštním jeho ochráncem, patronem.

Úkolem biřmovaných jest služba Církvi o čest a slávu našeho Boha a Spasitele i o duchovní prospěch lidstva (Sk. ap. 1,8; Řím. 10, 10.).

Vám biřmovaným volá vcliký apoštol národů, sv. Pavel: „Pevně stůjte u víře, zmužile si počínejte a buďte silní“. (1. Kor. 16, 13).

O B Ř A D Y

P Ř Í S V A T Ě M B I Ř M O V Á N Í

Biřmovanci se včas shromáždí se svými kmotry v kostele a tam setrvají až do závěrečné modlitby a společného požehnání. Kmotři se postaví za biřmovance.*) Biřmovanci drží v ruce řádně vyplněný a duchovním správcem nebo katechetou potvrzený biřmovací lístek, že jsou náležitě připraveni.

I. Před udílením svátosti biřmování vzbuzují biřmovanci společně víru, naději a lásku.

1. *Vzbuzení víry.* Věřím v tebe, pravý, / ve třech osobách jediný Bože, / Otče, Synu a Duše Svatý, / jenž jsi všechno stvořil, / všechno zachovááš a spravuješ, / jenž dobré odměňuješ / a zlé trestáš. / Věřím, že Syn Boží se vtělil, / aby nás vykoupil, / a že Duch Svatý / svou milostí nás posvěcuje. / Věřím, že duše naše nesmrtelná, / milost pak Boží nám k spasení nevyhnutelně potřebna jest. / Věřím a vyznávám všechno, / čemu Ježíš Kristus učil, / co svatí apoštolé kázali / a čemu svatá římskokatolická Církev věřiti velí. / Tomu všemu věřím, / protože jsi, ó Bože, / věčná a neskonalá pravda a mou-

**) Poznámka. Jakým pořadem v den biřmování vše se má dít a čeho tu vůbec potřebí, jest buď v Ordinariátním listě všeobecně určeno nebo se duchovnímu správci zvláště oznamuje, aby vše potřebné zařídil.*

drost, / kteréž nelze, aby oklamala, aniž lze, / aby byla oklamána. / Bože, rozmnož víru mou !

2. *Vzbuzení naděje.* Doufám a důvěřuji, ó Bože, / v tvou nesmírnou dobrotu a v tvé milosrdenství, / že mi pro neskončené zásluhy svého jediného Syna Ježíše Krista udělíš, / abych za živa hříchy své poznal, / dokonale jich litoval, / a že mi je odpustíš; / po smrti pak že mi ráčíš spasení věčné dáti a popřáti, / abych na tebe tváří v tvář patřil, / tebe miloval a s tebou se věčně radoval. Mám naději, že mi také dáš, čím bych toho dosáhl. / Doufám to od tebe, / protože jsi to slíbil, / jenž jsi všemohoucí, věrný, nejvyšš dobrotivý a milosrdný, / Bože, posilni naději mou !

3. *Vzbuzení lásky.* Bože můj! / Miluji tě z celého srdce nade všecko, / protože jsi nejlepší dobro, / že jsi nejvyšš dokonalý / a veškeré lásky hoden. / I proto tě miluji, / že jsi ke mně a ke všem tvorům nejvyšš dobrotivý. / Žádám toho srdečně, / abych tě miloval tak dokonale, / jako tě tvoji věrní služebníci milují a milovali, / s jejichžto láskou spojuji svou nedokonalou lásku. / Tu ve mně, ó Bože, vždy víc a více rozněcuj !

Ježto si tedy upřímně žádám, abych tě srdečně a vroucně miloval, a se opravdově snažím, abych toho dokázal, bolestně toho želím a lituji, že jsem tebe, své nejlepší dobro, svého Stvořitele, Vykupitele a Posvětitel rozhněval; želím toho srdečně, že jsem tebe, Otce svého nejlaskavějšího, svého všemohoucího Pána a spravedlivého Soudce urazil. Opravdu míním všech hříchů

i všech zlých příležitostí se varovati, předešlých nepravostí vždy víc a více litovati, ošklivost hříchu častěji rozjímati a nikdy více ničeho proti tvé nejsvětější vůli se nedopouštěti. Přijmiž mne opět za syna svého a dej mi milost, abych splnil, co jsem si umínil. Za to tě žádám skrze neskonalé zásluhy tvého božského Syna, Pána a Spasitele našeho, Ježíše Krista. Amen.

(Odpustky 7 let a 7 kvadragen pokaždé. Odpustky tyto nejsou vázány na určitá slova.)

Nato biskup po obřadném mytí rukou se ubírá k hlavnímu oltáři, obrátí se k biřmovancům s rukama sepjatýma, všichni biřmovanci pokleknou a biskup se modlí nad nimi o posílení biřmovanců v boji proti hříchu:

„Duch Svatý sestoupiž ve vás a síla Nejvyššího nechť vás chrání před hříchem“.

„Amen“.

Po této modlitbě a několika verších vztáhne biskup ruce své směrem k biřmovancům a vyprošuje jim dary Ducha Svatého:

„Všemohoucí, věčný Bože, jež jsi tyto služebníky své ráčil znovuzroditi z vody a Ducha Svatého a dopřál jim odpuštění všech hříchů, vyšli v ně sedmerého Ducha svého, svatého Utěšitele s nebe

Amen.

Ducha moudrosti a rozumu.

Amen.

Ducha rady a síly.

Amen.

Ducha umění a pobožnosti.

Amen.

Naplň je Duchem bázně své a poznamenej je milostivě znamením kříže † Kristova pro život věčný.

Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, jenž s tebou žije a kraluje v jednotě téhož Ducha Svatého, Bůh po všechny věky věkův.

Amen“.

II. Biskup ubírá se od oltáře a procházejí řadami biřmovanců uděluje svaté biřmování. Biřmovanci drží v rukou biřmovací lístek řádně vyplněný. Kněz biskupa provázející jej odebere, aby biskupovi ohlásil biřmovací jméno.

Biskup smáčí svůj palec pravé ruky do křížma, klade pravici na hlavu biřmovancovu, palcem v křížmu smoučeným poznamenává biřmovance na čele v podobě kříže a přitom říká:

„N. (uvádí jméno, které si biřmovanec dal k svatému biřmování), *znamenuj tě znamením kříže a posiluji tě křížmem spasení ve jménu Otce i Syna i Ducha † Svatého*“.

Při posledních slovech třikrát žehná nad hlavou biřmovancovou, potom lehce se dotýká levé tváře biřmovancovy a s přáním míru praví:

„Pokoj s tebou“.

Kmotr stojí za biřmovancem a při biřmování drží pravou ruku položenu na jeho pravé rameno. Jeden z kněží biskupu přísluhujících utírá potom čela biřmovaných bavlnkou a jiný ručníkem a podává biřmovanci pamětní lístek na přijetí svátosti biřmování od biskupa biřmujícího, aby si připamatoval milost Boží, kterou mu vzkládáním rukou svých udělil. Biřmovanec poklekne a modlitbu na lístku uvedenou zbožně se pomodlí.

III. Když biskup všem udělil svaté biřmování, vrací se k oltáři, myje si své ruce od zbytku svatého oleje a mezi tím se zpívá nebo modlí prosba o upevnění velikých darů, kterých se biřmovancům dostalo:

„Upevni, Bože, co jsi působil v nás s chrámu svého svatého, jenž jest v Jerusalemě.

Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jakož byla na počátku, i nyní i vždycky a na věky věkův. Amen“.

Po opakovaném předzpěvu odloží biskup mitru, vstane, jde k oltáři. Stojе před stupni oltářními a obrácen jsa k oltáři modlí se biskup:

V. „Ukaž nám, Pane, milosrdenství své“.

O. „A spasení své nám dej“.

V. „Pane, vyslyš modlitbu mou“.

O. „A volání mé k tobě přijď“.

V. „Pán s vámi“.

O. „I s duchem tvým“.

Nyní všichni biřmovanci pokleknou a biskup se modlí za biřmovance:

„Bože, jenž jsi apoštolům svým Ducha Svatého udělil a jenž jsi chtěl, aby skrze následovníky jejich byl udělován ostatním věřícím, pohlédni, prosíme, na pokornou službu naši a dej, aby ze srdcí těch, jichž čela jsme svatým křížmem pomazali a znamením svatého kříže poznamenali, Duch Svatý svým sestoupením učinil chrám slávy a v něm přebývatí ráčil. Jenž s Otcem a tímž Duchem Svatým žiješ a kraluješ, Bůh na věky věkův.

Amen“.

A dále pokračuje:

„Ejhle, takto se žehná každému člověku, jenž se Pána bojí“.

Po těchto slovech vystupuje biskup ke stolu oltářnímu, obrátí se k biřmovancům a žehná je znamením kříže:

„Žehnej vás Pán se Sionu, abyste po všechny dny života svého patřili na statky Jerusalemské (to jest na poklady milosti, které spravuje Církev) a měli život věčný.

Amen“.

Biskupským požehnáním se celý biřmovací obřad končí.

Před odchodem z kostela se biřmovanci modlí:

„Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho; jenž se počal z Ducha Svatého, narodil se z Marie

Panny; / trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest; / sstoupil do pekel, třetího dne vstal zmrtvých; / vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího; / odtud přijde soudit živých i mrtvých.

Věřím v Ducha Svatého; / svatou Církev obecnou, svatých obcování; / odpuštění hříchů; / těla vzkříšení; / život věčný. Amen.

Otče náš, jenž jsi na nebesích! / Posvět se jméno tvé; / přijď království tvé; / buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes; / a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům; / a neuvod' nás v pokušení; / ale zbav nás od zlého. / Amen.

Zdrávas, Maria, / milosti plná; / Pán s tebou; / požehnaná ty mezi ženami, / a požehnaný plod života tvého, Ježíš.

Svatá Maria, / matko Boží, / pros za nás, hříšné / nyní i v hodinu smrti naší. / Amen“.

Biskup ještě jednou ničeho neříkaje žehná biřmovancům pravicí, potom odkládá liturgická roucha a odchází z kostela.

*

Den svatého biřmování má biřmovanec ztráviti zbožně. Sv. Pavel napomíná: „Nezarmucujte Ducha Svatého, kterým jste byli poznamenáni“ (Ef. 4, 30).

Za našich dnů jest víra mnohých křesťanů proto tak slabou, poněvadž si dnes lidé velmi málo váží svátosti biřmování.

Část třetí

OBNOVA SVATÉHO BIŘMOVÁNÍ

Poněvadž biřmování je svátost duchovní síly a pevnějšího spojení k životu s Kristem v Duchu Svatém, musíme byti pamětlivi slov sv. Pavla k Timoteovi: „Připomínám ti, abys opět rozněcoval milost Boží, která je v tobě“. (2. Tim. 1, 6.) Znovu rozněcujeme milost, kterou jsme v biřmování přijali, obnovou této svátosti v době svatodušní pobožnosti k Duchu Svatému, zbožnou účastí na mši svaté a svatým přijímáním. Znovu si uvědomujme, jak veliké poklady jsou skryty v darech Ducha Svatého pro náš život duchovní. Každý ze sedmera darů Ducha Svatého prostupuje náš duchovní život a slouží k vrcholu dokonalosti a svátosti.

(Zásvětná modlitba k Duchu Svatému při obnově svatého biřmování ve výroční den přijetí této svátosti jest uvedena na pamětním zápisu vpředu.)

O B N O V E N Í S L I B U

u č i n ě n ě h o

p ř i p ř i j e t í s v a t ě h o b i ř m o v á n í

Utěšiteli nebeský, božský Učiteli, Duše Svatý, štědrý dárce veškerých milostí! Přijmiž mé nejvřelejší díky, že jsi milost na křtu svatém mně udělenou svatým biřmováním rozhojniti a doplniti ráčil, abych stateč-
nějším byl proti všelikým útokům těla, světa a ďábla a utvrzen ve víře radostně vyznával a oslavoval jméno Pána našeho Ježíše Krista. Proto chci stále a věrně vyznávatí svatou katolickou víru, byť bych proto i posměch a potupu na sebe uvalil. Milostí Tvou po-
silněn, chci jako bojovník Kristův dobrý boj bojovati. Ty pak, Duše Svatý, uděl mi pomoci své a provázej mne na všech cestách života, abych v dobrém do smrti setrval. Amen.

OBNOVENÍ SLIBU KŘESTNÍHO

ve výroční den sv. biřmování

Děkuji ti, ó Bože, / za všechny dary a milosti, / jichž jsi mi uštědřil na křtu svatém. / Lituji toho srdečně, / že jsem neužíval všech těchto milostí, / vždy náležitě ke své spáse; / avšak od této chvíle chci všemožně nahraditi, / co jsem zameškal. /

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. /

Věřím v Ježíše Krista, jednorozeného jeho Syna, / narozeného a ukřižovaného. /

Věřím v Ducha Svatého; /
svatou Církev obecnou, /
svatých obcování, /
odpuštění hříchů, /
těla vzkříšení a život věčný. /

V této svaté víře chci pomocí Boží žíti a umříti; /
odříkám se zlého ducha / i všech skutků jeho / i všech přátel jeho. /

Ó Bože, dejž mně milost, abych věrně plnil slib křestní / i obnovení křestního slibu / a tak dosáhl života věčného! Amen.

PŘIJD, Ó DUŠE PŘESVATÝ!

Přijď, ó Duše přesvatý,
pramen světla bohatý
sešli v země dolinu!

Sestup, Otče ubohých,
dárce darů přemnohých,
osvět srdcí hlubinu!

Božský Utěšiteli,
sladký duší příteli,
v tobě šťasten spočinu.

Ty mne v práci osvěžíš,
ty mne v pláči potěšíš,
v žáru pozveš do stínu.

Ó ty slunce blažené,
světlem lásky plamenné,
naplň věrnou rodinu!

Bez tvé božské milosti,
pusto v lidské bytosti,
všecku ztrácí nevinu.

Smyj, co třísní vina zlá,
zavlaž srdce vyprahlá,
rány zhoj, ať nezhygnu.

Osviť, co v nás chmurného,
nakloň, co je vzpurného,
zbloudilé veď v otčinu !

Připrav nám, svým věřícím,
vroucně tebe prosícím,
sedmi darů hostinu.

Odměnu dej za ctnosti,
do věčné nás radosti
uved' v blahou rodinu.*)

**) Tato sekvence, která líčí milostiplné působení Ducha Svatého v duších lidských, se říká po celý oktáv svatodušní ve mši svaté. Je dílem papeže Innocence III., který zemřel roku 1216.*

P O B O Ž N O S T
K D U C H U S V A T Ě M U

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

1. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, podstatná láska Otce i Syna! Klaním se tobě a věřím, že jsi třetí osobou nejsvětější Trojice, roveň Otci i Synu a jeden Bůh s Otcem a Synem. Prosím tě pokorně, přijď v duši mou a uděl mi *dar moudrosti*, abych Tebe, Bože můj, z celého srdce svého nade všechno miloval, na nic jiného nemyslil, nic jiného ústy nevyslovoval, ničeho nekonal, leč co se srovnává s tvou nejsvětější vůlí. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci . .

2. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, pokoji duše a útěcho srdce mého, prosím tě pokorně, přijď do srdce mého se svou milostí a se svou svatou láskou a uděl mi *dar rozumu*, abych pravdy svatého náboženství víc a více poznával a tím své myšlenky a žádosti od všeho pozemského odvrátil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci . . .

3. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, zúrodňující roso mého srdce, jenž vléváš do duše mé pokoj a ji občerstvuješ, prosím tě pokorně, přijď v srdce mé se svou milostí

a se svou svatou láskou a uděl mi *dar rady*, abych úskoky nepřátel duše mé poznal, při svých povinnostech nejlepší prostředky volil, abych sebe samého dobře řídil a též své bližní na cestu spásy věčné přivedl. Skrze Krista, Pána našeho Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci .

4. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, mocný prste Boží, jenž láskou, kterou v duše vléváš, mocnější nad smrt je činíš, prosím tě pokorně, přijď v srdce mé se svou milostí a se svou svatou láskou a uděl mi *dar síly*, abych všemu lákání světa odolal, žár svých vlastních náruživostí statečně přemáhal a všechna protivenství trpělivě snášel. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci . . .

5. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, Světlo nebes, jež temnoti veškerého světa osvěcuješ a jenž jsi apoštoly všem pravdám naučil, prosím pokorně tebe, přijď v srdce mé a uděl mi *dar umění*, abych božské věci dokonale poznával a provázen jsa světlem tvého božského naučení, cestou věčné spásy své bezpečně kráčel a k spasení duše své užívati uměl. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci . . .

6. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, prameni vody živé, kterou Ježíš Kristus přislíbil všem, kdož v Něj uvěří,

prosím pokorně tebe, přijď v srdce mé se svou milostí a se svou svatou láskou a uděl mi *dar pobožnosti*, abych tobě sloužil s veškerou horlivostí, tvých vnuknutí bez prodlení uposlechl a tvá svatá přikázání svědomitě plnil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci . . .

7. Ó Duše Svatý, Utěšiteli, poklade bohatství ne-smírného, v lásce své skrytého, prosím pokorně tebe, přijď v srdce mé se svou milostí a se svou svatou láskou a uděl mi *dar bázně Boží*, která by mne každého hříchu ochránila a mne povzbuzovala, litovati ustavičně hříchů, kterých jsem se dopustil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Sláva Otci . . .

MODLITBA K DUCHU SVATÉMU ZA CÍRKEV A DUCHOVENSTVO

Stvořiteli Duše Svatý, ochraňuj milostivě katolickou Církev, posiluj a utvrzuj ji nebeskou mocí svou proti útokům nepřátelským; svou láskou pak a milostí obnovuj ducha pomazaných služebníků svých, které jsi posvětil, aby v tobě oslavovali Otce a jeho jednorozného Syna a Pána našeho Ježíše Krista. Amen.

Ó božský Spasiteli a Vykupiteli, Ježíši Kriste, jenž k nám voláš: Žeň jest sice veliká, ale málo jest dělníků; proste tedy Pána žní, aby poslal dělníky na žeň svou; ejhle, poslušni jsouce rozkazu tvého, pro lásku tvou k Otci a Duchu Svatému vroucně tebe prosíme: Sešli nám skrze téhož Ducha Svatého hojný počet hodných kněží a uděl jim povždy všech milostí, kterých ke spasení a posvěcení duší zapotřebí mají. Amen.

O B Ě T O V Á N Í S E
D U C H U S V A T Ě M U

V lásce Otce i Syna obětuji tobě, ó věčná Lásko, Bože Duše Svatý, všechny skutky a veškeré ovoce této nejvyšší Lásky a s nimi všechny myšlenky, slova, skutky a utrpení tohoto dne, abych tě důstojně uctil, za všechny milosti tobě vroucně děkoval, za všechny tobě učiněné urážky dostiučinil a vítězství svaté Církve vyprosil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

P Ř I J Ď,
S T V O Ř I T E L I D U Š E, K N Á M!

Přijď, Stvořiteli Duše, k nám
a navštiv myslí našich chrám,
vlej milost nadehvězdou v hrud',
již ty jsi stvořil, a v ní buď!

Tys Utěšitel právem zván,
Tys dar, jenž Bohem věčným dán.
Tys láska, oheň, živý zdroj.
Tys síla v tuhý s hříchem boj!

Tys sedmi darů studnice,
a Otcovy prst pravice,
Tys vyplněný Otcův slib,
jenž skýtaš řeči dar a vtip.

Zdroj světla v mysli rozžehej,
a lásku v srdce naše lej,
nás všechny těla nemoci
svou nauč trpět pomocí!

Dál nepřítel zapuď,
svým mírem u nás stále dliž,
veď jistou cestou ctnosti nás,
ať zlému vyhnem v každý čas.

Ať tebou Otce poznáme,
ať Syna v srdci vítáme,
i v tebe, Duchu, věříme,
tě s úctou zbožnou slavíme.

Duch každý Boha Otce chval,
i Syna, který zmrtvých vstal.
Buď s nimi slaven svatý Duch,
touž podstatou jim rovný Bůh. Amen.

V. Sešli Ducha svého a stvoření budou.
O. A obnovíš tvář země.

Modleme se:

Ó Bože, který jsi srdce věřících Duchem Svatým
osvítil a poučil, dejž nám, abychom v témž Duchu
správně smýšleli a z jeho útěchy vždycky se radovali
skrze Krista, Pána našeho.
Amen.

O B S A H

<i>Památka</i>	
na přijetí svátosti biřmování	7
<i>Zasvěcení</i>	
Duchu Svatému	9
<i>Úvod :</i>	
Vzývání Ducha Svatého	11
<i>Část první :</i>	
Věřím v Ducha Svatého	13
Kdo je Duch Svatý	13
Působení Ducha Svatého	14
<i>Část druhá :</i>	
Biřmování / svátost Ducha Svatého	18
Pojem a ustanovení	18
Kdo biřmování uděluje	21
Kdo biřmování přijímá	22
Obřady při svatém biřmování	25
<i>Část třetí :</i>	
Obnova svatého biřmování	33
Obnovení slibu učiněného při přijetí sv. biřmování	34
Obnovení slibu křestního	35
Přijď, ó Duše přesvatý	36
Pobožnost k Duchu Svatému	38
Modlitba k Duchu Svatému za Církev a ducho-	
venstvo	41
Obětování se Duchu Svatému	42
Přijď, Stvořiteli Duše, k nám !	43

●
JOSEF HRONEK · PŘIJĎ, DUŠE SVATÝ

*Vydalo Cyrilo-Methodějské knihkupectví, Gustav Francl
v Praze roku 1947 · Tiskl Dr Ed. Grégr a syn v Praze*

Prvé vydání v nákladu 5000 výtisků

Cena kart. výtisku Kčs 10.—